

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS NEGALIOS PAGRINDU TEIKIANT PASLAUGAS KOKTEILIŲ BARE „MOSCOW“ TYRIMO

2017 m. gegužės 15 d. Nr. (17)SN-46)SP-54

Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba (toliau – Tarnyba) 2016 m. vasario 14 d. gavo pareiškėjo V. F., turinčio judėjimo negalią (toliau – pareiškėjas), skundą dėl galimos diskriminacijos negalios pagrindu teikiant paslaugas UAB „Urbista“ (toliau – Bendrovė) valdomame kokteilių bare „Moscow“ (toliau – baras). Skunde nurodoma, jog 2017 m. sausio 14 d. apie 22 val. pareiškėjas su drauge ir dviem draugais atvyko prie baro, esančio Lukiškių g. 5, Vilniuje (toliau – baras). Pasak pareiškėjo, baro apsaugos darbuotojas, pamatęs, jog pareiškėjas yra su ramentais, pareiškė, kad pareiškėjas į barą įleistas nebus. Paklausus kodėl, baro apsaugos darbuotojas parodė į ramentus ir pasakė, jog tokių žmonių į barą neįleidžia. Pasak pareiškėjo, kartu su juo buvę draugai į barą taip pat nebuvo įleisti. Pareiškėjo skunde pateiktoje informacijoje išvelgtini Lygių galimybių įstatymo 8 str. 1 p. pažeidimo požymiai.

Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolierė A. Skardžiuvienė (toliau – lygių galimybių kontrolierė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 30 str. 2 d., 2017 m. kovo 2 d. raštu Nr. (17)SN-46)S-149 ir 2017 m. kovo 22 d. raštu Nr. (17)SN-46)S-193 „Dėl informacijos pateikimo“ (toliau – paklausimai baro administracijai) el. paštu moscowbaras@gmail.com bei paštu baro buveinės adresu (Lukiškių g. 5, Vilnius) kreipėsi į baro administraciją, prašydama informuoti, dėl kokios priežasties 2017 m. sausio 14 d. apie 22 val. pareiškėjas nebuvo įleistas į barą; ar tai, kad pareiškėjas naudojosi ramentais, turėjo tam įtakos. Paklausimuose baro administracijai papildomai paprašyta nurodyti apsaugos darbuotojo bei kitų baro darbuotojų, bendravusių su pareiškėju 2017 m. sausio 14 d., vardus ir pavardes. Taip pat paprašyta pateikti kitą su tyrimo esme susijusią reikšmingą informaciją ir įrodymus.

2016 m. balandžio 6 d., vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 30 str. 2 d., lygių galimybių kontrolierė raštu Nr. (17)SN-46)S-226 „Dėl informacijos pateikimo“ (toliau – paklausimas Bendrovės

administracijai) registruotu paštu baro buveinės adresu (Lukiškių g. 5, Vilnius) ir registruotu paštu Bendrovės registracijos adresu (Geležinkelio g. 3-14A, Vilnius) kreipėsi į Bendrovės administraciją, prašydama pateikti paklausimuose baro administracijai nurodytą informaciją.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

1. Pareiškėjo skunde nurodytų įvykių liudininkai E. Š. (2017 m. sausio 16 d. paaiškinimas), E. G. (2017 m. sausio 18 d. paaiškinimas) ir A. S. (2017 m. sausio 18 d. paaiškinimas) patvirtino, jog kartu su pareiškėju 2017 m. sausio 14 d. apie 22 val. atvyko į barą, tačiau baro apsaugos darbuotojas neįleido pareiškėjo į barą dėl to, jog šis buvo su ramentais.

2. Bendrovės administracija nevykdė lygių galimybių kontrolierės paklausimuose baro administracijai bei paklausime Bendrovės administracijai nurodytų reikalavimų pateikti informaciją, t.y. per nurodytą terminą reikalaujamos informacijos nepateikė ir tuo kliudė lygių galimybių kontrolieri atlikti Lygių galimybių įstatymo 14 str. 1 d. pavestą pareigą dėl Lygių galimybių įstatymo priežiūros vykdymo.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

1. Skundo tyrimo metu buvo siekiama įvertinti, ar Bendrovės valdomame bare, teikiant paslaugas, asmeniui su negalia buvo sudarytos vienodos sąlygos gauti tokias pačias paslaugas, t. y., ar Bendrovės administracija nepažeidė Lygių galimybių įstatymo 8 str. 1 p.

Pažymėtina, jog tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija pačia bendriausia šio žodžio prasme reiškia teisių sumažinimą arba atėmimą tam tikrai kategorijai asmenų dėl kokių nors požymių. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama, kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius.

Pamatinius Lietuvos valstybės ir visuomenės gyvenimo aspektus reglamentuojančio įstatymo – Lietuvos Respublikos Konstitucijos – 29 str. nurodoma, jog žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti

jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu. Asmenų lygybės principas yra konstitucinės žmogaus prigimtinės teisės būti traktuojamam vienodai garantija. Šis principas įpareigoja vienodus faktus teisiškai vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai. Konstitucinis visų asmenų lygybės įstatymui principas pažeidžiamas, kai tam tikra grupė asmenų, kuriems yra skiriama teisės norma, palyginti su kitais tos pačios normos adresatais, yra kitaip traktuojama, nors tarp tų grupių nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisintinas. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama, kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1998 m. lapkričio 11 d. nutarimas Nr. 17/97).

Lygių galimybių įstatymo 8 str. 1 p. nurodoma, jog gyvendindamas lygias galimybes, prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas, nepaisydamas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, privalo: visiems vartotojams sudaryti vienodas sąlygas gauti tokius pačius gaminius, prekes ir paslaugas, įskaitant aprūpinimą būstu, bei taikyti vienodas apmokėjimo sąlygas ir garantijas už tokius pačius ir vienodos vertės gaminius, prekes ir paslaugas. Pažymėtina, jog tiesioginė diskriminacija yra elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui, išskyrus įstatymų nustatytus apribojimus dėl amžiaus, kai tai pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis.

Pareiškėjas, turintis judėjimo negalią, skunde nurodė, jog 2017 m. sausio 14 d. apie 22 val. pareiškėjas su drauge ir dviem draugais atvyko prie baro, esančio Lukiškių g. 5, Vilniuje. Pasak pareiškėjo, baro apsaugos darbuotojas pamatęs, jog pareiškėjas yra su ramentais, pareiškė, kad pareiškėjas į barą įleistas nebus. Paklausus kodėl, baro apsaugos darbuotojas parodė į ramentus ir pasakė, jog tokių žmonių į barą neįleidžia. Pasak pareiškėjo, kartu su juo buvę draugai į barą taip pat nebuvo įleisti.

Pareiškėjo skunde nurodytų įvykių liudininkai E. Š., E. G. ir A. S. patvirtino, jog kartu su pareiškėju 2017 m. sausio 14 d. apie 22 val. atvyko į barą, tačiau baro apsaugos darbuotojas neįleido pareiškėjo į barą dėl to, jog šis buvo su ramentais.

Pagal Lygių galimybių įstatymo 30 str. 1 d.. fiziniai, juridiniai asmenys, kitos organizacijos ir jų padaliniai privalo lygių galimybių kontrolieriui per šio straipsnio 2 dalyje nurodytą terminą pateikti

įstatymų nustatyta tvarka prašomą informaciją, dokumentus, paaiškinimus ir kitą medžiagą, būtiną jo funkcijoms atlikti, leisti susipažinti su reikalaujama informacija bei kita medžiaga ir įgyvendinti kitus lygių galimybių kontrolieriui teisės aktų suteiktus įgaliojimus. Šio straipsnio 2 d. numatyta, jog lygių galimybių kontrolieriaus prašoma informacija, jeigu nenurodytas konkretus terminas, turi būti pateikta ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo pateikti informaciją gavimo dienos.

Bendrovės administracija nevykdė lygių galimybių kontrolierės paklausimuose baro administracijai bei paklausime Bendrovės administracijai nurodytų reikalavimų pateikti informaciją, t.y. per nurodytą terminą reikalaujamos informacijos nepateikė ir tuo kliudė lygių galimybių kontrolieriui atlikti Lygių galimybių įstatymo 14 str. 1 d. pavestą pareigą dėl Lygių galimybių įstatymo priežiūros vykdymo. Negavus reikalaujamos informacijos, nėra galimybės objektyviai nustatyti, ar Bendrovės administracija nepažeidė Lygių galimybių įstatymo 8 str. 1 p. numatytos pareigos.

Konstatuotina, jog Bendrovės administracija, nevykdydama lygių galimybių kontrolierės paklausimuose baro administracijai bei paklausime Bendrovės administracijai nurodytų reikalavimų pateikti informaciją, padarė pažeidimą, numatytą Lygių galimybių įstatymo 30 str. 1 d.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 16 str., 17 str. ir 29 str. 2 d. 4 p.,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Bendrovės administracijos atžvilgiu pradėti administracinių nusižengimų teiseną dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 505 str. 1 d. pažeidimo.

2. Su sprendimu supažindinti pareiškėją, Bendrovės administraciją.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė